

Hilsningsord til Norges Eksportråd i anledning av 40-års jubileet, 14. november 1985

Deres Kongelige Høyheter, mine damer og herrer.

Vi er sammen for å feire et 40-års jubileum.

Den forsamlingen som er tilstede her i aften vil, såvidt jeg kan se, i det minste for herrenes vedkommende, være fullt istand til å bekrefte ordtaket om at "Life begins at forty". Dagens jubilant vil ut fra sitt formål og virkemåte sikkert ikke ha noe imot å slutte seg til denne optimistiske grunntone.

Vi har i år feiret 40-årsjubileet for freden etter den annen verdenskrig, vi har feiret FNs 40-årsjubileum, og vi kan idag markere at det også er førti år siden Norges Eksportråd ble opprettet som et nasjonalt organ for å fremme norsk eksport. Hvor viktig dette var under for eksempel gjenreisningsarbeidet, er vel kjent. Det er gledelig å konstatere at jubilaranten er særdeles livskraftig og utmerket rustet til å ta fatt på morgendagens utfordringer og til å betjene et norsk samfunn i vekst og forvandling.

Denne viktige virksomhet finansieres delvis av næringslivet selv, gjennom eksportavgift på varer. Jeg bør kanskje legge til noen ord om statens store engasjement i og interesse for denne høyst verdiskapende innsats: Statens bidrag, i form av bevilgninger og øremerket

eksportavgift på olje, er i år 107 millioner kroner. Det kan kanskje bemerkes at Eksportrådet, i sin forøvrig fremragende PR-virksomhet, ikke har fått omfanget og økningen av statens innsats i de senere år helt godt frem.

Jeg vil gjerne få benytte denne anledning til å uttrykke Regjeringens spesielle takknemlighet overfor Deres Kongelige Høyheter Kronprinsen og Kronprinsessen, som ikke sparer noen anstrengelser for å gå i bresjen for norsk næringsliv, i samarbeide med Norges Eksportråd eller på annen måte. Vårt Kronprinspars innsats tjener vår nasjon og vårt Kongehus til stor ære.

I nordiske eksportkretser heter det gjerne at en nordisk arbeidsdeling kunne gå ut på at finnene burde formgi, svenskene produsere, danskene selge og nordmennene kjøpe. Men vi er mer avhengig enn de andre landene av å opprettholde en høy eksportandel for å finansiere vår import.

Våre nordiske naboer kan kanskje på det psykologiske plan ha hatt lettere for å akseptere at lønnsomhet er en forutsetning for vekst og velstand: I Danmark vil ingen rynke på nesen når det sies at flagget følger flesket. Men også i Norge ser vi en stadig sterkere erkjennelse av at vår økonomiske virksomhet må være lønnsom. At eksporten må være lønnsom er det få som understreker så sterkt som Norges Eksportråd, og det tjener Rådet til heder.

Den russiske tsar Paul II utstedte på 1600-tallet i Moskva et dekret om at alle huseiere i hvis hus det måtte oppstå brann, pliktet å melde fra om dette til brannvesenet tre dager i forveien. Tilfellet illustrerer planleggerens dilemma. Den som i forbindelse med grunnleggelsen av Eksportrådet hadde hevdet på alvor at Norge ville bli netto eksportør av kameler - takket være Dyreparken i Kristiansand - innen 1985, ville antagelig blitt mistenkt for å være like klartenkt som den russiske tsar jeg nettopp nevnte. Mye tyder imidlertid på at det i sin tid ikke ville bli sett mer i nåde til den som hadde fremmet profetier om Norge som netto eksportør av olje. Faktum er imidlertid, som nevnt, at disse to vellykkete eksportvarer idag, gjennom eksportavgiften, gir Norges Eksportråd muligheter til å bistå annen norsk eksportvirksomhet. Nettopp utnyttelsen av nye ressurser og muligheter er det som gjør og fortsatt vil gjøre Eksportrådets virke så fascinerende.

Fra Regjeringen vil jeg hilse jubilanten og forsikre at vi i den økonomiske politikk stadig vil bestrebe oss på å bidra til fortsatt vekst for norsk næringsliv. Vi vil også videreføre bestrebelsene i handelspolitikken på å beholde frihandelen og på å motstå et voksende proteksjonistisk press.

Deres Kongelige Høyheter, mine damer og herrer, la meg utbringe en skål for jubilanten i trygg forvisning om at Rådet befinner seg vel på dagen, og har mange gode år og store oppgaver foran seg!